CARTA DOMINICAL

306. LA MARE DE DÉU DEL PILAR

12 d'octubre de 2025

Benvolgudes i benvolguts, les coincidències del calendari fan que caigui en diumenge la festa de la Mare de Déu del Pilar. A la nostra arxidiòcesi hi ha una gran veneració a aquesta advocació mariana, sobretot per la munió d'aragonesos que van emigrar a la nostra terra fa una colla d'anys, d'altres que hi tenen segona residència, o altres que, una vegada jubilats, s'han quedat a viure entre nosaltres. A tots ells, felicitats en aquesta diada!

Es tracta d'una festivitat rica en celebracions pel fet que ostenta el patronatge d'Espanya i de moltes institucions. Podem invocar, per tant aquest *pilar*, que simbolitza el *pilar* de la nostra fe plantat a la terra aragonesa en el temps llunyà de l'Església primitiva. Hi ha testimonis ben antics que avalen la tradició devocional de l'aparició de la Verge. Entre ells, ja en el segle IV, ens trobem amb el sarcòfag de santa Engràcia, on hi s'hi pot veure en baix relleu la representació de l'aparició de la Verge a l'apòstol sant Jaume. Més tard, quan l'any 714 els musulmans arriben a Saragossa, hi troben un temple dedicat a la Verge. Però principalment és un manuscrit de l'any 1297, sobre un comentari al llibre de Job de sant Gregori Magne, on hi trobem el testimoni que Maria, abans de la seva assumpció, hauria arribat a Saragossa i, des d'una columna de jaspi, coneguda popularment com *el Pilar*, hauria consolat l'apòstol Jaume, encoratjant-lo a continuar endavant en la seva tasca evangelitzadora. S'exposa també que, poc més tard, sant Jaume i els set primers conversos de la ciutat edificaren una primitiva capella de tova a la vora del riu Ebre. Aquest valuós manuscrit es custodia a l'Arxiu de la Basílica del Pilar.

Aquesta bonica història, plena de fe i devoció a la Verge Maria, posa en relleu el profund significat que Maria té per al poble creient. Maria és signe preclar de la presència de Déu en el món. Ella dona coratge enmig de les dificultats. De la mateixa manera que, en el pelegrinatge pel desert, l'arca de l'Aliança era el signe de la presència de Déu enmig del poble que els animava a avançar, ara també Maria és l'arca de la nova Aliança, per portar dins el seu si el Crist, Fill de Déu. Ella ens recorda que la fe cristiana no és quelcom del passat, perquè el Crist és vivent enmig nostre.

Maria es converteix d'aquesta manera en *pilar* de l'Església. Al seu voltant va creixent el poble sant de Déu. Ella és també figura del que ha de ser la comunitat eclesial, és a dir, tots nosaltres, els creients. Perquè, com afirma el concili Vaticà II, «la Verge, en efecte, en vida fou el model d'aquell afecte maternal de què han

d'estar animats tots els qui col·laboren en la missió apostòlica de l'Església per a la regeneració dels homes» (LG 65).

La fe i l'esperança de la Verge encoratgen els cristians en el seu esforç per edificar dia a dia el Regne de Déu, esdevenint testimonis del seu amor. Ella ens invita a escoltar i acollir la Paraula de Jesús, a avivar la nostra fe i a portar una vida coherent amb l'Evangeli, tot ensenyant-nos què significa ser humils, condició bàsica per viure la vida de Déu.

Ben vostre,

† Joan Planellas i Barnosell
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat